

ZA MUREM

JAK POWSTAWAŁO
WARSZAWSKIE GETTO
fotografie z 1940
HOW THE WARSAW
GHETTO WAS CREATED
Photographs from 1940

BEHIND THE WALL

Miasto Stołeczne Warszawa
Archiwum Państwowe m.st. Warszawy
Stołeczna Estrada

ARCHIWUM PAŃSTWOWE
M.ST. WARSZAWY

pod honorowym patronatem
prezydent Warszawy Hanny Gronkiewicz-Waltz
under the honorary patronage
of the Mayor of Warsaw Hanna Gronkiewicz-Waltz

patronat medialny
media patrons

wystawa powstała przy pomocy
Stowarzyszenia Przyjaciół Archiwum Państwowego m.st. Warszawy
The exhibition was created thanks to the assistance
of the Friends of the State Archive of the Capital City of Warsaw Society

S

iódmeo sierpnia 1940 roku pełnomocnik Szefa Dystryktu Warszawskiego Ludwig Leist nakazał Żydom przebywanie tylko i wyłącznie na terenie dzielnic otoczonych murem.

To dyskryminujące zarządzenie poprzedzały inne, poczynając od decyzji szefa Głównego Urzędu Bezpieczeństwa Rzeszy Reinharda Heydricha o „rozwiązaniu kwestii żydowskiej” z 21 września 1939 roku, poprzez obowiązek dokonania spisu ludności żydowskiej zamieszkującej Warszawę, obowiązek noszenia opasek z gwiazdą Dawida, budowę murów wokół wyznaczonego terenu pod przyszłe getto.

Realizacja założeń tej polityki rozpoczęła się jesienią 1939 roku. Jej poszczególne etapy przewidywały: skupienie ludności żydowskiej z prowincji w większych miastach, sukcesywne ograniczanie jej praw, utworzenie zamkniętych gett, całkowite jej wyniszczenie.

Do realizacji pierwszego etapu władze niemieckie poleciły 7 października 1939 roku powołać w każdej gminie żydowskiej tzw. radę starszych – przemianowaną później na radę żydowską (Judenrat). W Warszawie przewodniczącym Judenratu został inż. Adam Czerniaków, komisaryczny prezes Żydowskiej Gminy Wyznaniowej od 23 czerwca 1939 roku. Judenrat był m.in. odpowiedzialny za terminową realizację poleceń władz okupacyjnych.

Przed wybuchem II wojny światowej w Warszawie mieszkało ok. 380 tysięcy Żydów, stanowiąc blisko 30% wszystkich mieszkańców stolicy. W pierwszym roku okupacji skupiono w Warszawie blisko 2 miliony Żydów.

Mimo panującego terroru działająca na terenie getta Żydowska Organizacja Bojowa przygotowała zbrojny sprzeciw. W wyniku heroicznych zmagania z wielokrotnie liczniejszym wrogiem zginęło blisko 13 tysięcy Żydów, pozostałe około 50 tysięcy wywieziono do obozu zagłady w Treblince. Teren getta został zrównany z ziemią.

Uciekinierom z getta wsparcia udzielały polskie organizacje podziemne i warszawianie w ramach Rady Pomocy Żydom „Żegota”. Symbolem tej pomocy jest postać Ireny Sendlerowej, nazwanej „Matką Dzieci Holocaustu”, która uratowała z warszawskiego getta około 2500 żydowskich dzieci. Należy przy tym pamiętać, że udzielenie jakiegokolwiek pomocy Żydom karane było przez władze niemieckie śmiercią nie tylko pomagającego, ale i całej jego rodziny.

Prezentowana wystawa jest próbą przypomnienia tragicznych losów warszawskich Żydów w pierwszym roku istnienia getta i jednocześnie symbolicznym hołdem pamięci ich cierpień.

Prezentowane zdjęcia - nigdy nie publikowane w całości - stanowią cenny i unikalny materiał ikonograficzny, przechowywany w zbiorach Archiwum Państwowego m.st. Warszawy. Liczne przebarwienia i ubytki emulsji oraz uszkodzenia powstały w wyniku niesprzyjających warunków, w jakich przez długi czas znajdowały się fotografie, zanim trafiły do zasobów Archiwum. Nie zostały one poddane zabiegom renowacyjnym, a prezentacja zdjęć w takim właśnie stanie jest celowym zamierzeniem twórców wystawy.

On August 7, 1940, Ludwig Leist, Plenipotentiary for the Commander of the City of Warsaw, ordered Jews to stay exclusively in wall-enclosed districts.

This discriminatory directive was preceded by others, starting with the decision of September 21, 1939 taken by Reinhard Heydrich, Commander of the Reichssicherheitshauptamt (Reich Security Main Office), on the “solution to the Jewish problem”, through the ordering of a census of the Jewish population living in Warsaw, the establishing of an obligation to wear armbands with the Star of David, and the building of walls around a designated areas earmarked for the future ghetto.

Implementation of the principles of this policy was launched in the autumn of 1939. Its individual phases assumed the concentrating of Jews from the provinces in major cities, successively restricting their rights, creating closed ghettos, and ultimately their complete annihilation.

In order to carry out the first phase, on October 7, 1939 the German authorities recommended the establishing of Councils of Elders, which were later renamed Jewish Councils (Judenrat). Adam Czerniaków, an engineer, became the Chairman of the Judenrat in Warsaw; he filled the obligations of commissary president of the Jewish Religious Community as of June 23, 1939. Among its responsibilities, the Judenrat was obliged to implement the orders of the occupation authorities in a timely manner.

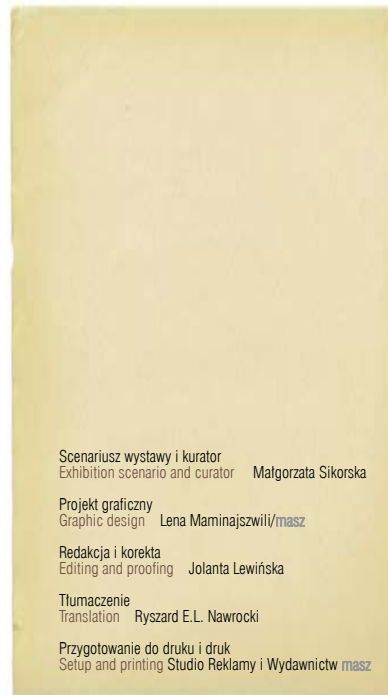
Approximately 380,000 Jews lived in Warsaw prior to the outbreak of World War II. This accounted for almost 30 percent of the capital’s population. Almost two million Jews were concentrated in Warsaw in the first year of the occupation.

In spite of ever present terror, the Jewish Fighting Organization, active within the limits of the ghetto as of 1942, readied an armed response. As a result of heroic combat with a foe many times more numerous almost 13,000 Jews lost their lives while the remaining 50,000 were deported to the Treblinka death camp. The area of the ghetto was razed.

Escapees from the ghetto found support among Polish underground organizations as well as the citizens of Warsaw within the framework of the Żegota Jewish Aid Council. A symbol of this assistance is the person of Irena Sendlerowa, known as the “Mother of the Children of the Holocaust”, who saved approximately 2,500 Jewish children from the Warsaw ghetto. At this point it should be remembered that any help whatsoever provided to Jews was punished by the German authorities by death encompassing not only the person providing assistance but also his or her entire family.

The presented exhibition is an attempt to recollect the tragic fate of Warsaw’s Jews in the first year of the existence of the ghetto while at the same time serving as homage to their suffering.

The presented photographs – never before published in whole – are valuable and unique iconographic material kept in the collections of the State Archive of the Capital City of Warsaw. The numerous stains and losses in the emulsion as well as other damage is the result of the unfavorable conditions under which the photographs were kept for a long period of time before they found their way to the collections of the Archives. They were not subjected to renovation efforts and it is the presentation of the photographs in this state that is the intention of the exhibition’s creators.

Scenariusz wystawy i kurator
Exhibition scenario and curator Małgorzata Sikorska

Projekt graficzny
Graphic design Lena Maminajszwili/masz

Redakcja i korekta
Editing and proofing Jolanta Lewińska

Tłumaczenie
Translation Ryszard E.L. Nawrocki

Przygotowanie do druku i druk
Setup and printing Studio Reklamy i Wydawnictw masz

21 września 1939 r.

decyzja szefa Głównego Urzędu Bezpieczeństw Rzeszy Reinharda Heydricha o „rozwiązaniu kwestii żydowskiej”

26 października 1939 r

wprowadzenie przymusu pracy, do 12 godzin na dobę, dla Żydów w wieku od 14 do 60 lat

28 października 1939 r.

przeprowadzenie spisu ludności żydowskiej zamieszkującej Warszawę

październik 1939 r.

zamknięcie bożnic; wprowadzenie zakazu zbiorowych modłów w prywatnych domach oraz zakazu wpuszczania klientów żydowskich do sklepów i kawiarni

4 listopada 1939 r.

pierwsza próba utworzenia getta w Warszawie

September 21, 1939

Decision by Reinhard Heydrich, Commander of the Reichssicherheitshauptamt (Reich Security Main Office) to “solve the Jewish question”

October 26, 1939

Introduction of a requirement for Jews aged fourteen to sixty to work up to twelve hours a day

October 28, 1939

The conducting of a census of the Jewish population living in Warsaw

October 1939

The closing of sidings; the introduction of a ban on public prayer in private homes as well as prohibition against allowing Jewish customers into shops and cafes

November 4, 1939

15 listopada 1939 r.

zamknięcie wszystkich szkół średnich w Warszawie pod pretekstem zagrożenia epidemią

17 listopada 1939 r.

wprowadzenie we wszystkich przedsiębiorstwach żydowskich przymusowego zarządu komisarycznego

20 listopada 1939 r

wprowadzenie zarządzenia dewizowego nakazującego ludności żydowskiej wpłacanie gotówki powyżej 2 tys. zł na zamknięte konta bankowe

listopad 1939 r

ustawienie w dzielnicy żydowskiej, u wylotów niektórych ulic, ogrodzeń z drutu kolczastego oraz tablic ostrzegających o panującej zarazie i zakazujących wstępu na rzekomo zakażony teren; pozbawienie ludności żydowskiej prawa do pomocy lekarskiej i świadczeń chorobowych

The first attempt at creating a ghetto in Warsaw

November 15, 1939

The closing of all high schools in Warsaw under the pretext of a threat of epidemic

November 17, 1939

Obligatory introduction of commissary management in all Jewish businesses

November 20, 1939

The introduction of the currency enactment ordering the Jewish population to deposit cash in excess of 2,000 zlotys with blocked bank accounts

November 1939

The setting up in the Jewish quarter with barbed wire fencing and signs warning of plague as well as prohibiting entry into the allegedly infected areas at the exists of certain streets; the depriving of the

jesień 1939 r.

pozbawienie ludności żydowskiej prawa do zmiany miejsca pobytu bez zezwolenia oraz przebywania poza domem w godzinach 21.00-5.00; blokada żydowskich depozytów, kont i oszczędności złożonych w bankach oraz ograniczenie tygodniowych wypłat z kont do 250 zł

25 listopada 1939 r.

nakaz pod karą więzienia noszenia przez ludność żydowską opasek z gwiazdą Dawida oraz oznakowania gwiazdą żydowskich sklepów, warsztatów i wydzielonych przedziałów w tramwajach

4 grudnia 1939 r.

zamknięcie szkół podstawowych dla dzieci żydowskich

7 grudnia 1939 r.

reaktywowanie nauki w średnich szkołach, ale tylko polskich

Jewish population of the right to medical assistance and sickness benefits

Autumn 1939

The depriving of the Jewish population of the right to change their place of residence without permission as well as to stay beyond their home between the hours of 9:00 PM and 5:00 AM; the blocking of Jewish deposits and savings placed with banks and the limiting of weekly withdrawals from accounts to 250 zlotys

November 25, 1939

The ruling ordering the Jewish population to wear armbands bearing the Star of David as well as the marking of all Jewish stores, workshops, and isolated tram compartments with the Star of David, under threat of imprisonment

December 4, 1939

The closing of primary schools for Jewish children

December 7, 1939

18 grudnia 1939 r.

zarządzenie o obowiązku meldowania mienia żydowskiego

1 stycznia 1940 r.

zakaz zmiany miejsca zamieszkania przez ludność żydowską

23 stycznia 1940 r.

utworzenie w Urzędzie Szefa Dystryktu Warszawskiego Wydziału Przesiedleń do prac nad organizacją getta w Warszawie

luty 1940 r.

zakaz podróżowania ludności żydowskiej koleją; powstanie projektu utworzenia getta na Pradze

marzec 1940 r.

zakaz pracy Żydów w restauracjach, kabaretach itp.

The reactivation of teaching in high schools, but only Polish ones

December 18, 1939

The enactment introducing the obligation to register Jewish property

January 1, 1940

The ban on changing place of residence by the Jewish population

January 23, 1940

The establishing of the Department of Relocation with the Office of the Head of the Warsaw District for work on the organizing of a ghetto in Warsaw

February 1940

The prohibition against travel of the Jewish population by rail; the emergence of a project to create a ghetto in Warsaw's Praga District

March 1940

1 kwietnia 1940 r.

rozpoczęcie budowy przez Judenrat, na polecenie władz okupacyjnych, muru wokół „obszaru zagrożonego tyfusem”

kwiecień 1940 r.

powstanie projektu utworzenia dwóch gett w Warszawie: jedno obejmujące obszar Woli i Koła, drugie - tereny Grochowa

czerwiec 1940 r.

zakończenie budowy muru wokół „obszaru zagrożonego tyfusem”

połowa 1940 r.

zakaz leczenia aryjczyków przez lekarzy żydowskich; skreślenie adwokatów żydowskich z listy adwokackiej; przejęcie przez Komisaryczny Zarząd Zabezpieczonych Nieruchomości żydowskich kamienic; zamknięcie żydowskich księgarni i bibliotek; częściowa konfiskata żydowskich aptek

A ban on the employment of Jews in restaurants, cabarets, etc.

April 1, 1940

The commencement of construction by the Judenrat, on orders by the occupation authorities, of a wall surrounding the “area threatened by typhus”

April 1940

The development of a design for the creation of two ghettos in Warsaw: one encompassing the area of the Wola and Koło districts, and the second in Grochów District

June 1940

The conclusion of the building of a wall around the “area threatened by typhus”

mid-1940

Ban on the medical treatment of Aryans by Jewish physicians; the striking of Jewish lawyers from the Bar; the taking of control over Jewish tenement houses by the Commissary Ma-
and libraries;

lipiec 1940 r.

wprowadzenie w czytelniach zakazu wypożyczenia książek Żydom

7 sierpnia 1940 r.

zarządzenie Pełnomocnika Szefa Dystryktu dla m. Warszawy Ludwiga Leista nakazujące Żydom mieszkającym w Warszawie i przybywającym do Warszawy przebywanie tylko i wyłącznie na terenie dzielnic otoczonych murem

4 września 1940 r.

utrata koncesji przez żydowskich dorożkarzy

2 października 1940 r.

podpisanie przez gubernatora Dystryktu Warszawskiego Ludwiga Fischera rozporządzenia o utworzeniu żydowskiej dzielnicy mieszkaniowej w Warszawie (getta - obejmującego obszar ok. 300 hektarów); jednocześnie nakaz opuszczenia terenu dzielnicy żydowskiej przez ludność polską do 16 października 1940 r.

the partial confiscation of Jewish pharmacies

July 1940

The introduction of a ban on lending books to Jews in reading rooms

August 7, 1940

An order issued by Ludwig Leist, Plenipotentiary for the Commander of the City of Warsaw, ordering Jews living in Warsaw and coming to Warsaw to stay exclusively within the limits of quarters surrounded by the wall

September 4, 1940

Loss of licenses by Jewish droshky drivers

October 2, 1940

The signing by Ludwig Fischer, Governor of the District of Warsaw, of the enactment creating the Jewish housing quarter in Warsaw – the ghetto – encompassing an area of approximately 300 hectares [741 acres]; in parallel, there was

14 października 1940 r.

obwieszczenie gubernatora Ludwiga Fischera o utworzeniu getta

17 października 1940 r.

obwieszczenie Pełnomocnika Szefa Dystryktu dla Miasta Warszawy Ludwiga Leista o utworzeniu getta, z opisem granic oraz poleceniem zgłoszenia mieszkań żydowskich poza gettem i mieszkań polskich na terenie getta

16 listopada 1940 r.

zamknięcie bram getta; otoczenie całej dzielnicy czterometrowym murem z cegły zakończonym drutem kolczastym; na zewnątrz murów getta policjanci polskiej policji granatowej, wewnątrz getta – policjanci żydowskiej służby porządkowej, wstęp do getta jedynie na podstawie przepustki

an order for the Polish population to leave the area of the Jewish quarter by October 16, 1940

October 14, 1940

Proclamation issued by Governor Ludwig Fischer on the establishing of the ghetto

October 17, 1940

Proclamation issued by Ludwig Leist, Plenipotentiary for the Commander of the City of Warsaw, on the establishing of the ghetto, with a description of its borders with an injunction to register Jewish dwellings outside the ghetto and Polish dwellings within the area of the ghetto

November 16, 1940

The closing of the ghetto gates; the surrounding of the quarter by a four-meter [13 ft.] wall capped by barbed wire; Polish "navy blue" police officers were outside the ghetto walls, while police officers of the Jüdischer Ordnungsdienst (Jewish Order Service)

GETTO WARSZAWSKIE

Warsaw
Ghetto

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW

tzw. obszar zamieszkania Żydów
przed zamknięciem getta

EXPLANATION OF SYMBOLS

The area known as
the Jewish residential
area prior to the closing off
of the ghetto

obszar getta po zamknięciu
15 października 1940

The area of the ghetto
following its closing
off on October 15, 1940

obszar getta przed
wielką akcją likwidacyjną

The area of the ghetto prior
to the great liquidation
campaign

obszar getta szczytkowego
po 21 września 1942

The area of the ghetto
following September 21,
1942

cementerak żydowski
(w getcie od 15 X 1941 do
wielkiej akcji likwidacyjnej)

The Jewish cemetery
(in the ghetto as of
October 15, 1941 up
to the great liquidation
campaign)

☞
mosty nad
ulicami aryjskimi

Bridges over Aryan streets

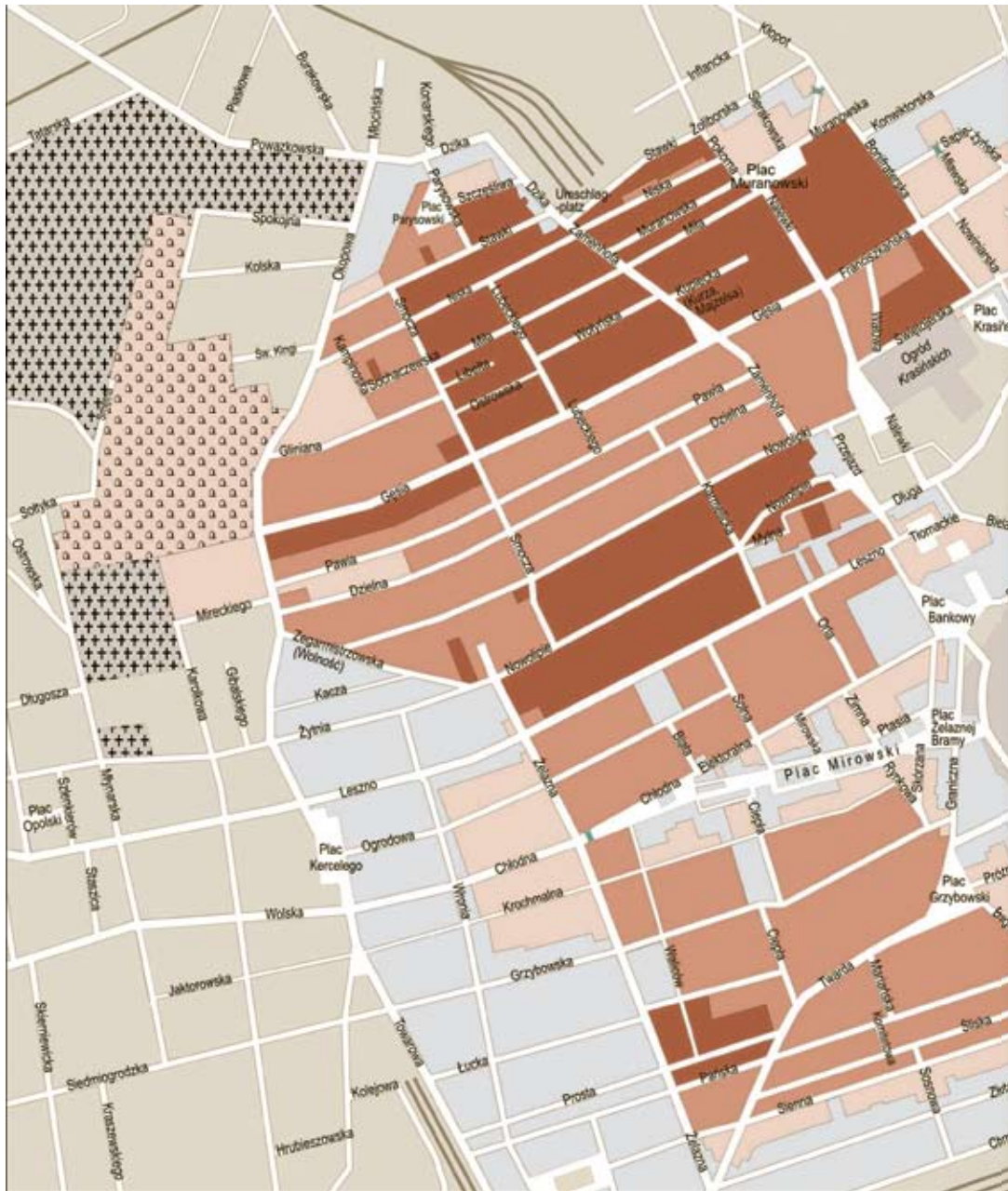
0 100 200 300 400m.

Cartographic development:
Paweł E. Wespziński

opracowanie kartograficzne:
Paweł E. Wespziński

Zasięg getta wniesiony
na podstawie autorskich map
granic getta opracowanych
pod kierunkiem merytorycznym
Jacka Leociaka, opublikowanych
w książce Barbary Engelking i Jacka
Leociaka "Getto Warszawskie.
Przewodnik po
nieistniejącym mieście".

The limits of the ghetto
are based on original
maps of the ghetto borders
as developed under
the substantive management
of Jacek Leociak and
published in the book getto
Warszawskie. Przewodnik
po nieistniejącym mieście
[The Warsaw ghetto:
Guidebook
to a nonexistent city]
by Barbara Engelking
and Jacek Leociak.

Ul. Solna – tablica informująca o zagrożeniu tyfusem umieszczona na bramie wjazdowej na teren przyszłego getta

Solna Street – Sign warning of the threat of typhoid fever placed on the entrance gate to the future ghetto

Prace przygotowawcze do budowy muru otaczającego teren przyszłego getta

Preparatory work for construction of the wall surrounding the future area of the ghetto

Przygotowania do budowy
muru getta

Preparations for the build-
ing of the ghetto wall

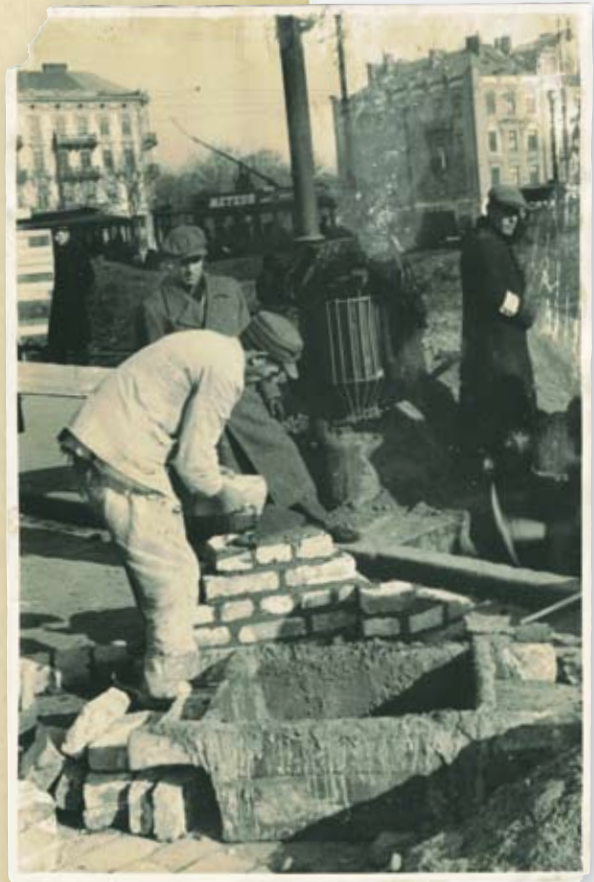
Prace ziemne przy budowie
muru getta

Earthworks for construction
of the ghetto wall

Budowa muru getta w poprzek
ulicy Skórzanej

The building of the ghetto wall
across Skórzana Street

Budowa muru getta na placu
Żelaznej Bramy

The building of the ghetto
wall on Żelazna Brama [Iron
Gate] Square

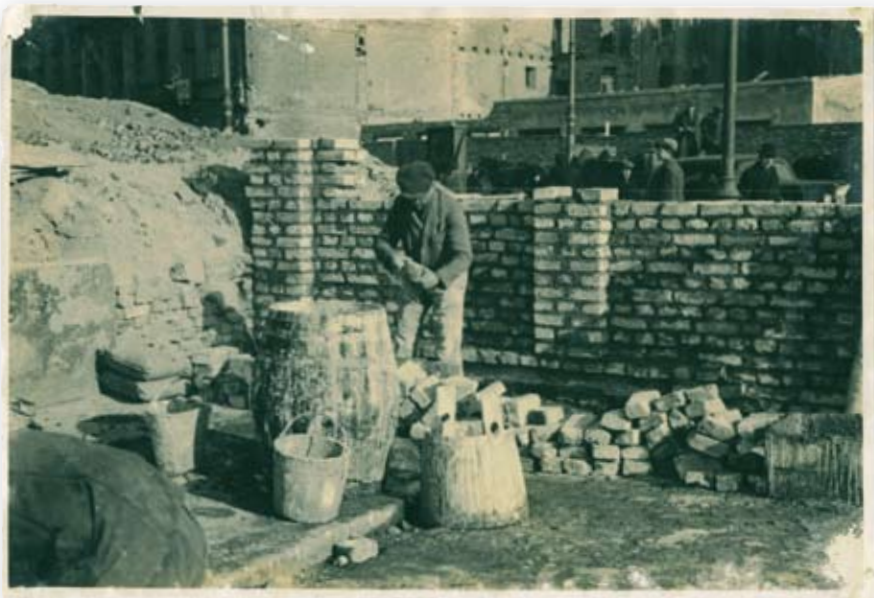
Budowa muru getta przy ulicy
Grzybowskiej

The building of the ghetto
wall on Grzybowska Street

Budowa muru getta przy ulicy Grzybowskiej

The building of the ghetto wall on Grzybowska Street

Budowa muru getta przy ulicy Grzybowskiej

The building of the ghetto wall on Grzybowska Street

Budowa muru getta przy ulicy
Grzybowskiej

The building of the ghetto wall
on Grzybowska Street

Budowa muru getta przy ulicy
Grzybowskiej

The building of the ghetto wall
on Grzybowska Street

Budowa muru getta przy ulicy
Grzybowskiej

The building of the ghetto wall
on Grzybowska Street

Budowa muru getta przy ulicy
Grzybowskiej

The building of the ghetto wall
on Grzybowska Street

Budowa muru getta przy placu Że-
laznej Bramy i ulicy Rynkowej

The building of the ghetto wall
on Żelazna Brama [Iron Gate]
Square and Rynkowa Street.

Budowa muru getta w poprzek ulicy Siennej oraz budowa muru zabezpieczającego ruiny budynku przy ulicy Zielnej

The building of the ghetto wall across Sienna Street and the building of a wall securing the ruins of a building on Zielna Street

Budowa muru getta przy placu Mirowskim

The building of the ghetto wall on Mirowski Square

Mur getta wybudowany u zbiegu
ulic Franciszkańskiej i Freta

The ghetto wall built at the in-
tersection of Franciszkańska and
Freta streets

Zniszczony budynek przy
ulicy Zielnej

Destroyed building on Zielna
Street

Mur getta u zbiegu ulic
Franciszkańskiej i Freta

The ghetto wall at the inter-
section of Freta and Fran-
ciszkańska streets

Mur getta przy placu Żelaznej
Bramy

The ghetto wall on Żelazna
Brama [Iron Gate] Square

Mur getta wybudowany między
ulicami Rynkową i Skórzaną

The ghetto wall built between
Rynkowa and Skórzana streets

Mur getta przy ulicy
Mirowskiej

The ghetto wall on
Mirowska Street

Mur getta wybudowany przy
ulicy Koźlej przy wylocie na
ulicę Freta

The ghetto wall built along Koźlej
Street at the exit leading to
Freta Street

Widoczny w głębi mur getta wybudowany przy ulicy Pokornej przy wylocie na ulicę Żoliborską

Ghetto wall visible in the background as built along Pokorna Street at the exit to Żoliborska Street

Przeprowadzka do getta, wóz konny załadowany meblami

Moving to the ghetto, a horse drawn wagon loaded with furniture

Przeprowadzka do getta, po stronie prawej widoczny fragment wozu tramwajowego numer 22 (kursował do maja 1941 r.)

Moving to the ghetto, to the right a visible fragment of the car of tram no. 22 (providing services until May of 1941)

Przeprowadzka do getta, załadowany wóz konny wjeżdżający z ulicy Elektoralnej w ulicę Solną

Moving to the ghetto, a loaded horse drawn wagon turning from Elektoralna Street into Solna Street

Przeprowadzka do getta

Moving to the ghetto

Przeprowadzka do getta,
rikszarz w oczekiwaniu na
klienta

Moving to the ghetto, a rickshaw
waiting for a customer

Przeprowadzka do getta, mężczyzna
ciągnący wózek z dobytkiem ulicą
Leszno

Moving to the ghetto, a man pul-
ling a cart full of belongings down
Leszno Street

Przeprowadzka do getta
Moving to the ghetto

Przeprowadzka do getta, załadowana dobytek riksza wjeżdżająca z ulicy Elekoralnej w ulicę Solną

Moving to the ghetto, a rickshaw loaded with belongings turning from Elekoralna Street into Solna Street

Przeprowadzka do getta, załadowany wóz przejeżdżający ulicą Tłomackie, obok Centralnej Biblioteki Judaistycznej (obecnie siedziba Żydowskiego Instytutu Historycznego)

Moving to the ghetto, a loaded wagon going down Tłomackie Street next to the Central Judaic Library (presently the headquarters of the Jewish Historical Institute)

Przeprowadzka do getta

Moving to the ghetto

Przeprowadzka do getta, ulica Tłomackie, obok Centralnej Biblioteki Judaistycznej

Moving to the ghetto, Tłomackie Street next to the Central Judaic Library

Przeprowadzka do getta, mężczyzna przejeżdżający wózkiem z dobytkiem ulicą Leszno

Moving to the ghetto, a man riding a wagon with belongings down Leszno Street

Przeprowadzka do getta, mężczyźni pchający wózki z dobytkiem ulicą Żelazną w kierunku ulic Ogrodowej i Chłodnej

Moving to the ghetto, carts loaded with belongings pushed by men along Żelazna Street towards Ogrodowa and Chłodna streets

Przeprowadzka do getta, wóz konny z dobytkiem na ulicy Leszno

Moving to the ghetto, horse drawn wagon with belongings riding down Leszno Street

Przeprowadzka do getta, mężczyzna ciągnący wózek z dobytkiem ulicą Leszno

Moving to the ghetto, man pulling a cart with belongings down Leszno Street

Przeprowadzka do getta, wóz konny przejeżdżający ulicą Leszno

Moving to the ghetto, horse drawn wagon riding down Leszno Street

Przeprowadzka do getta, grupa ludzi pchająca wózek z dobytkiem ulicą Karmelicką

Moving to the ghetto, group of people pushing a wagon with belongings down Karmelicka Street

Przeprowadzka do getta, dwóch chłopców przy wózku na ulicy Leszno

Moving to the ghetto, two boys alongside a wagon on Leszno Street

Przeprowadzka do getta, starszy mężczyzna, za nim grupa mężczyzn z opaskami na rękawach

Moving to the ghetto, an older man and a group of men behind him with armbands on their sleeves

Przeprowadzka do getta, kobieta z wózkiem dziecięcym, za nią – Gruba Kaśka i dom przy ulicy Tłomackie 4

Moving to the ghetto, a woman with a baby carriage with the Gruba Kaśka and house at No.4 Tłomackie Street behind her

Przeprowadzka do getta

Moving to the ghetto

Przeprowadzka do getta

Moving to the ghetto

Przeprowadzka do getta, wóz konny z szyldem „Mleczarnia...” przewożący meble

Moving to the ghetto, horse drawn wagon with the sign “Dairy...” carrying furniture

Przeprowadzka do getta, mężczyzna z krzesłem idący ulicą Solną

Moving to the ghetto, a man with a chair walking down Solna Street

Przeprowadzka do getta, mężczyzna pchający wózek z dobytkiem ulicą Solną

Moving to the ghetto, a man pushing a cart with his belongings down Solna Street

Przeprowadzka do getta, załadowany wózek na ulicy Leszno

Moving to the ghetto, a loaded cart on Leszno Street

Przeprowadzka do getta, ulica Leszno, starsza kobieta niosąca elementy łóżka

Moving to the ghetto, Leszno Street, an older woman carrying parts of a bed

Mały handlarz preclami

A small pretzel peddler

Getto – uliczny grajek

The ghetto – A street musician

Getto – sprzedawca precli

The ghetto – A pretzel peddler

Getto – sprzedawca opasek z gwiazdą
Dawida

The ghetto – A seller of armbands
bearing the Star of David

Getto – sprzedawca opasek z gwiazdą Dawida

The ghetto – A seller of armbands bearing the Star of David

Getto – ruch uliczny, ulica Muranowska, widok od ulicy Bonifraterskiej w kierunku placu Muranowskiego

The ghetto – Street traffic, Muranowska Street as seen from Bonifraterska Street towards Muranowski Square

Getto – ruch uliczny

The ghetto – Street traffic

Getto – kolejka przy narożnym budynku u zbiegu ulic Miłej i Zamenhofa

The ghetto – A line near the corner building at the intersection of Miła and Zamenhofska streets

Getto – kolejka przed budynkiem Instytutu Nauk Judaistycznych przy ulicy Tłomackie 5

The ghetto – A line in front of the Judaic Studies Institute at No. 5 Tłomackie Street

Getto – kolejka przed budynkiem przy
ulicy Tłomackie 4/6

The ghetto – A line in front of the build-
ing at No. 4/6 Tłomackie Street

Getto – kolejka przed budynkiem przy ulicy Tłomackie 4/6

The ghetto – A line in front of the building at No. 4/6 Tłomackie Street

Getto – kolejka przed budynkiem przy ulicy Tłomackie 4/6

The ghetto – A line in front of the building at No. 4/6 Tłomackie Street

Getto – budynek żydowskiej szkoły
rzemieślniczej przy ulicy Grzybowskiej
26/28, w której mieścił się punkt po-
wołań do pracy obowiązkowej

The ghetto – The Jewish vocational
school building at No. 26/28 Grzybow-
ska Street housing an obligatory work
recruitment center

Getto – warsztaty rzemieślnicze
Towarzystwa Pomocy Ubogim Żydom
przy ulicy Stawki 24

The ghetto – Craft shops of the Poor
Jew Benevolent Society at No. 24 Stawki
Street

Getto – budynek szkoły rzemieślniczej
przy ulicy Grzybowskiej 26/28

The ghetto – The Jewish vocational
school building at No. 26/28 Grzy-
bowska Street

Getto – szyld w języku polskim i niemieckim umieszczony na budynku szkoły rzemieślniczej, w którym mieścił się punkt powołań do pracy obowiązkowej

The ghetto – A sign in Polish and German on the vocational school building housing an obligatory work recruitment center

Getto – budynek przy ulicy Grzybowskiej 26/28, przedwojenna siedziba Gminy Żydowskiej, w czasie wojny siedziba Judenratu

The ghetto – The building at No. 26/28 Grzybowska Street, the prewar seat of the Jewish Community Center and the seat of the Judenrat during the war

Getto – zajęcia w szkole rzemieślniczej przy ulicy Grzybowskiej 26/28

The ghetto – Classes at the vocational school at No. 26/28 Grzybowska Street

Getto – parterowa zabudowa przy ulicy Nowolipie

The ghetto – Single story building on Nowolipie Street

Getto – zniszczony parterowy budynek

The ghetto – A destroyed single story building

Getto – ulica Ogrodowa(?)
The ghetto – Ogrodowa Street (?)

Getto – ulica Ogrodowa(?)
The ghetto – Ogrodowa Street (?)